

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019201374
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:0019201374.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ E. a 2/ F., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Z., deti rodičov: matky F. a otca F., o zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 7. júla 2021, č. k. 4P/28/2020-262, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov II.- VI. o výživnom a VIII. o trovách konania p
o t v r d z u j e .

Rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výroku VII. o zamietnutí návrhu otca na úpravu styku z r
u š u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 7. júla 2021, č. k. 4P/28/2020-262 súd prvej inštancie výrokom VI. zmenil rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 28.septembra 2018 č.k. 15P/78/2018-63 v časti vyživovacej povinnosti a úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že podľa výroku I. s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí je otec oprávnený stýkať sa s maloletým E. a maloletým F. výhradne písomnou formou, a to listami, e-mailami a sms-správami a podľa výrokov II. - III. sa otcovi s účinnosťou od 21.08.2020 zvyšuje výživné pre maloletého E. P. na sumu 150,- Eur mesačne a pre maloletého F. P., nar. XX.XX.XXXX na sumu 135,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný prispievať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na zročnom výživnom pre maloletého E. P. za obdobie od 21.08.2020 do 31.07.2021 vo výške 1.019,03 Eur uložil otcovi zaplatiť v 12. mesačných splátkach po 84,92 Eur a pre maloletého F. P., za obdobie od 21.08.2020 do 31.07.2021 vo výške 849,19 Eur, v 12. mesačných splátkach po 70,77 Eur zročných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok (výroky IV. a V.). Výrokom VII. súd prvej inštancie návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi zo dňa 08.04.2019 zamietol. Výrokom VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že maloleté deti pochádzajú z rozvedeného manželstva. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu F. zo dňa 28.septembra 2018 č.k. 15P/78/2018-63, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého E. a maloletého F., na každého sumou 60,- Eur mesačne. Otec bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý druhý týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., a potom buď v sobotu od 9.30 hod. do 18.00 hod., alebo v nedeľu od 9.30 hod. do 18.00 hod. Vo vzťahu k rozhodnutiu o zvýšení vyživovacej povinnosti zistil, že v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bola matka zamestnaná s priemerným čistým mesačným

príjmom vo výške cca 613,- Eur mesačne. Otec bol poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 344,76 Eur mesačne a mal príjem z dohody o vykonaní práce vo výške cca 42,- Eur mesačne. Maloletý E. v tom čase navštevoval 7. ročník a maloletý F. 3. ročník ZŠ v F.. Maloletý E. je od školského roka 2020/2021 študentom bilingválneho španielskeho gymnázia v Z.. Maloletý F. naposledy navštevoval 5. ročník 3. ZŠ v Z.. Matke sa z nového partnerského vzťahu narodilo tretie dieťa - maloletý P., nar. XX.XX.XXXX, s ktorým je matka na rodičovskej dovolenke, je od 01.07.2020 poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 378,10 Eur a prídavkov na 3 deti vo výške 76,50 Eur. Aktuálny mesačný príjem matky tak činí 454,60 Eur. Matka žije spolu so svojimi 3 deťmi a so svojim novým partnerom v obci X.. Bývajú v rodinnom dome patriacom jej partnerovi, ktorý je zaťažený hypotékou s mesačnou splátkou cca 250,- Eur. Na bývanie svojmu partnerovi matka prispieva len sumou cca 73,- Eur mesačne. Partner matky je zamestnaný s príjmom vo výške cca 2.000,- Eur. Otec detí je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 377,16 Eur. Okrem toho je na dohodu zamestnaný ako vodič v taxislužbe patriacej jeho bratovi, kde podľa predložených výplatných lístkov priemerne zarobí cca 50,- Eur mesačne. Počas riadneho školského roka dochádzanie detí do školy stojí cez 20,- Eur mesačne, stravovanie v škole cca 20,- Eur mesačne. Maloletý E. má výrazne zvýšené výdavky s ortodontickou liečbou, kde očakávané doplatky pri rozpočítaní na 1 mesiac predstavujú sumu 42,- Eur. Súd prvej inštancie uviedol, že nie je žiaden dôvod spochybňovať výšku alebo opodstatnenosť výdavkov matky na stomatologické ošetrovanie E., alebo náklady na návštevu dentálnej hygieny u oboch detí. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že výživné hradené otcom vo výške 60,- Eur na každé dieťa nemôže v žiadnom prípade dostatočne pokrývať odôvodnené potreby maloletého F. a E.. Súd prvej inštancie vysvetľoval, že mnohé otcom uvádzané tvrdenia týkajúce sa jeho finančnej situácie a majetkových pomerov sú účelové a nezakladajú sa na pravde. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti preto vychádzal z príjmu, ktorý by otec s prihliadnutím na jeho schopnosti inak mohol dosiahnuť, resp. z príjmu, ktorého sa bez dôležitého dôvodu vzdal. Poukazoval na údaje zo stránky Štatistického úradu SR, podľa ktorej bola priemerná mesačná mzda v oblasti dopravy v SR za rok 2019 vo výške 1.030,- Eur, za rok 2020 vo výške 1.032,- Eur a za 1. štvrtrok 2021 vo výške 1.054,- Eur a na inzeráty na pracovných portáloch hľadajúce vodičov taxislužby, podľa ktorých sa ponúkaná mzda v rámci Slovenska pohybovala v rozpätí od 800,- Eur - 1.700,- Eur, pričom konkrétna ponuka v A. uvádzala mzdu vo výške 1.200,- Eur. Tým odôvodňoval, že pri určovaní výživného pre maloletého E. a F. vychádzal z predpokladu, že jednoznačne je v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať príjem cca 1.000,- Eur mesačne v čistom. Zároveň neprihliadol k výdavkom otca vo výške cca 173,- Eur hradeným za X-izbový byt v F., ktorý otec dlhodobo neobýva. Vytkol otcovi, že pokiaľ tvrdí, že nemá na výživné, mal uvedený byt prenajať, alebo predať. Rovnako nezohľadnil ani splátky pôžičky vo výške 20,- Eur mesačne, pretože otec súdu riadne neozrejmil, na čo konkrétne mala byť uvedená pôžička od brata vo výške 400,- Eur použitá, keďže deťom na rámec výživného otec za celý čas prispel len sumou 50,- Eur. Rozhodol preto o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému E. P. zo sumy 60,- Eur na sumu 150,- Eur a k maloletému F. P. zo sumy 60,- Eur mesačne na sumu 135,- Eur mesačne, a to s účinnosťou od 21.08.2020. Vo vzťahu k výroku I. a VII. uviedol, že nevhodné správanie otca, nátlak, ktorý na matku a maloletých skúša dlhodobo vyvíjať, dosahuje takú intenzitu, že bolo nutné maloletých v tomto smere ochrániť, a to formou obmedzenia styku otca s maloletými s poukazom na § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Návrh otca na úpravu styku s maloletými z týchto dôvodov preto zamietol. Súd prvej inštancie citoval v rozsudku § 36 ods. 1, 25 ods. 3, § 62 ods. 1-5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov o výživnom (výroky II. - VI.), o zamietnutí návrhu na úpravu styku (výrok VII.) a o trovách konania podal včas odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/28/2020- 262 v napadnutom rozsahu a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávnosť označenia predmetu konania v záhlaví rozsudku, z čoho vyvodzoval nesprávnosť právneho posúdenia veci, pretože súd prvej inštancie podľa neho mylne konal a rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, hoci predmetom konania nebola úprava „de novo“, ale zmena tejto úpravy. Namietal nesprávnu citáciu ustanovení § 36 ods.1, § 25 ods.3, § 62 ods.1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine v odôvodnení rozhodnutia namiesto správnych ustanovení § 26 a § 78, ktoré sa týkajú zmeny práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Vytýkal odôvodneniu rozsudku, že v ňom úplne absentuje porovnanie súčasných potrieb detí s pôvodnými potrebami k 28.09.2018, nie je preto možné určiť zvýšenie (zmenu) potreby detí a aj dokazovanie na porovnanie takýchto potrieb v konaní chýba. Ďalej namietal, že nevie pochopiť, prečo má znášať nepriaznivé právne následky spôsobené poklesom príjmu matky v dôsledku narodenia 3. dieťaťa a jej čerpania rodičovskej dovolenky, po uplynutí materskej dovolenky matka mala nastúpiť do pracovného pomeru. Konštatovanie súdu, že nemožno od matky spravodlivo žiadať, aby nastúpila do práce, označil za neodôvodnené, tendenčné a svojvoľné.

Namietal, že nevie z rozsudku zistiť, ako sa súd dopracoval k jeho výške príjmu „cca 1000,- Eur mesačne v čistom“ a poukázal na rôzne zistenia o potencionálnych príjmoch otca, pričom žiaden z nich nedosahuje „cca 1.000,- Eur v čistom“. Namietal súdom zistený príjem vodiča medzinárodnej prepravy osôb, ktorú on nevykonáva, namietal, že súd nevyhodnotil skutočnosti vyplývajúce z lekárskeho správ o zdravotnom stave jeho matky a o nutnosti dennej starostlivosti o ňu a že chýba dôkaz o príjme zamestnanca taxislužby v obvode okresu F.. Vytkol súdu prvej inštancie, že nespomenul lekársku správu F.. B. zo 14.06.2021, že napriek jeho požiadavke si zo zdravotnej poisťovne maloletých detí nezažadoval správu, akú výšku príspevku poisťovňa bezplatne poskytuje v prípade stomatologických výkonov a výkonov čelustnej chirurgie, či matka v mene detí tento príspevok vyplatiť žiadala, a prečo nebol vyplatený. Namietal nesprávne právne posúdenie v procese rozhodovania o jeho návrhu na úpravu styku, pretože zo záveru prednesu jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 24.02.2021 je nepochybné, že na tomto návrhu netrval. Po obsahovej stránke ide podľa neho o späťvzatie návrhu, ktoré (konanie - pozn. odvolacieho súdu) mal súd podľa § 29 CMP zastaviť a nie zamietnuť. Neskôr doplnil odvolanie a namietal, že súd nezisťoval, že matka sa účelovo vzdala dedičstva po svojej matke zomrelej v roku 2017, pričom pre svoje deti mohla mať z tohto dedičstva vyplatených približne 24.000,- Eur, čo by podľa neho výrazne zdvihlo životnú úroveň detí a jej samotnej. Tak tiež namietol voči odmietnutiu jeho návrhu na vypočítanie terajšieho partnera matky súdom prvej inštancie a označil matkou uvádzané tvrdenia o dojčení jej najmladšieho dieťaťa za nepravdivé. Za nepravdivé označoval aj tvrdenia matky o tom, že bývajú s partnerom v jeho rodinnom dome v X., čo odôvodňoval tým, že matka preberá zasielané výživné na pošte v Z., a nie v X..

3. K odvolaniu otca sa matka vyjadrila. Nesúhlasila s odvolaním otca, navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že súd prvej inštancie správne posúdil skutkový stav, vykonal skutočne rozsiahle dokazovanie a riadne preskúmal pomery maloletých a ich zmenu, ktorá objektívne nastala, a to z dôvodu, že sa maloletým rapidne zvýšili výdavky z dôvodu, že maloletý F. nastúpil už na druhý stupeň základnej školy, s čím má zvýšené výdavky, maloletý E. nastúpil na strednú školu, aktuálne je druhák na bilingválnom slovensko -španielskom gymnáziu v Z., kde sa učí v španielskom jazyku všetky odborné predmety, a preto má zvýšené výdavky, ktoré okrem iného predstavujú nové, odborné učebnice v španielskom jazyku, výdavky na stravu, na dochádzanie z X. do Z.. Súčasťou tohto typu štúdií je aj možnosť účasti študentov na rôznych lyžiarskych výcvikoch, ako aj na výmenných pobytoch v Španielsku. Rovnako poukazovala na potreby zubnej starostlivosti o maloletých. V takomto prípade výživné vo výške 60,- Eur pre každé maloleté dieťa, t.j. spolu 120,- Eur nie je dostatočným výživným. V tomto prípade súd prvej inštancie podľa nej správne posúdil potencialitu príjmu otca, otec je vyštudovaný vo veľmi dobrom pracovnom odvetví či už z hľadiska výšky príjmu, ale aj z hľadiska výberu voľných pracovných miest - je absolventom v odbore „Nástrojár“, „Opravár strojov a zariadení“ a „Hostinský“ a zdravotný stav mu umožňuje ich vykonávanie. Upozornila, že počas celého konania poukazovala na to, že mnohí príbuzní jej uviedli, že pravidelne stretávajú otca, ako pracuje celé dni ako taxikár. Zdôrazňovala, že otec je vlastníkom viacerých nehnuteľností - X-izbového bytu a parcely registra „C“ KN, parcelné číslo: XXXX/X o výmere 6845 m² vedený ako zastavaná plocha a nádvorie, v k.ú. F. na LV č. XXXXX v podiele: 1/381. K poukazu otca na to, že nemôže viac pracovať z dôvodu starostlivosti o matku, uviedla, že sa mal starať o matku, a svoj X-izbový byt predať, alebo ho aspoň prenajať a získať tak určitý príjem z neho (v byte podľa zistení už dlhšiu dobu nikto nebýva). Upozornila, že otec na pojednávaní uviedol, že nepoberá v súvislosti s opatrovaním matky žiadny príspevok. Nesúhlasí s tým, že otec zvýšenie výživného pociťuje ako dôsledok nepriaznivého následku spôsobeného poklesom jej príjmu v dôsledku narodenia tretieho dieťaťa. Potreby svojho tretieho dieťaťa financuje z rodičovského príspevku, materskej a takisto sa na financovaní nákladov tretieho dieťaťa podieľa otec dieťaťa - jej terajší partner. Namietla, že otec nepozná individuálnu situáciu rodiny, nepozná potreby tretieho maloletého dieťaťa, ktoré dojčí, nepozná jeho zdravotný stav a iné potreby. Nie je možné od nej požadovať, aby nastúpila do práce. Skutočnosti uvedené v doplnení odvolania otcom považuje iba za účelovú snahu otca zbaviť sa, resp. minimalizovať svoju zodpovednosť za výživu maloletých. Vo vzťahu k uvádzanému dedičskému konaniu uviedla, že sa s bratom vzdali časti bytu - teda tretiny podielu v prospech ich otca (starého otca detí), keďže ich otec v danom byte býva. Po smrti jej otca bude dediť ona s bratom a teda aj maloleté deti. Poprela tvrdenia otca, že jej bola zistená porucha laktácie a zaslala súdu novorodeneckú správu z pôrodnice v F. pri narodení mal. F., kde je uvedené, že dieťa bolo plne dojčené.

4. Kolíznym opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v rozsahu výrokov o výživnom, o trovách konania ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP z nasledovných dôvodov:

6. Odvolací súd súhlasí s námietkou otca o nesprávnosti označenia predmetu konania v úvodnej časti písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie ako vec o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Správne mal byť predmet konania označený ako zmena úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom podobne, ako vec označoval pôvodne príslušný Okresný súd Michalovce (o zmenu úpravy styku). Táto nesprávnosť v označení predmetu konania v úvodnej časti písomného vyhotovenia rozsudku však nemá žiaden vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto nie je spôsobilým zrušujúcim dôvodom podľa § 389 ods. 1 CSP, ako sa domnieva odvolateľ.

7. Ďalej otec namietal vadu spočívajúcu v absencii citácie ustanovení právnych predpisov upravujúcich posúdenie daného predmetu konania - zmenu výkonu úpravy práv a povinností rodičov, a to konkrétne § 26 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine v odôvodnení predmetného rozsudku. Odvolací súd dopĺňa, že zmenu rozsudkov o úprave pomerov upravuje tiež § 121 CMP.

8. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. Že ide o zmenu predchádzajúcej úpravy pomerov vykonanej rozsudkom vyjadril súd prvej inštancie vo výrokovej časti rozsudku výrokom VI., ktorým zmenil pôvodný presne označený rozsudok upravujúci práva a povinnosti rodičov. Predovšetkým z odôvodnenia rozsudku obsahujúceho uvedenie konkrétnych skutkových zistení rozhodných pre danú vec, ich hodnotenia a následného právneho posúdenia je bez pochyb zrejme, že súd prvej inštancie tieto, aj keď necitované ustanovenia právnych predpisov, na vec aplikoval a podľa týchto ustanovení vec posudzoval. Len samotná absencia citácie týchto ustanovení, hoci je zrejme, že súd tieto rozhodné ustanovenia pri hmotnoprávnom posúdení veci použil, nenapĺňa podmienky žiadneho zo zrušujúcich dôvodov podľa § 389 ods. 1 CSP, ako sa dovoľáva otec.

12. Odvolací súd na tomto mieste nesúhlasí s námietkou odvolateľa, že v rozsudku úplne absentuje porovnanie súčasných potrieb detí s ich pôvodnými potrebami k 28.09.2018. V ods. 9 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie uviedol skutkové zistenia týkajúce sa pomerov detí získané z pripojeného spisu vedeného vo veci posledného súdneho konania o úprave práv a povinností rodičov k deťom, ktoré sa skončilo uzavretím dohody rodičov (maloletí boli vtedy žiakmi 6. a 2. ročníka základnej školy v F. s bydliskom v F.). Súd prvej inštancie starostlivo zisťoval aktuálne pomery detí, teda či došlo k zmene pomerov (mal. E. je v súčasnosti študentom 2. ročníka bilingválneho španielskeho gymnázia v Z., mal. F. iakom 5. ročníka základnej školy v Z. s bydliskom mimo mesta v X. a s tým spojená dochádzka). V posudzovanej veci je tak nepochybné, že od skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca došlo u maloletých detí k podstatnej zmene pomerov, a s tým spojenému nárastu ich životných nákladov na základné, kultúrne a sociálne potreby. Je zrejme, že došlo k zvýšeniu výdavkov jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov - cien tovarov a služieb, a jednak zo subjektívnych dôvodov - fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu detí. Komplexné potreby dieťaťa sú povinní zabezpečiť jeho rodičia, a to výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, a predovšetkým poskytovaním výživného.

13. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil pomery rodičov. Odvolací súd poukazuje na citované znenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré súd prvej inštancie správne aplikoval a interpretoval na danú vec.

Uvedené ustanovenie upravuje princíp rodinného práva uplatňovaný v oblasti vyživovacích povinností, a to princíp potenciality príjmov. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Je to odôvodnené existenčným charakterom výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu.

14. Súd prvej inštancie správne poukázal, že otec napriek tvrdenej neschopnosti získať príjem zo zdravotných dôvodov, ktorý stav by inak bol ospravedlniteľným dôvodom, je v skutočnosti schopný nájsť si pracovnú príležitosť, pretože preukázateľne pracuje ako vodič taxislužby. Odvolací súd súčasne súhlasí s argumentom matky, že otec je vyštudovaný vo viacerých pracovných odvetviach výhodných či už z hľadiska výšky príjmu, ale aj z hľadiska výberu voľných pracovných miest - je absolventom v odbore „Nástrojár“, „Opravár strojov a zariadení“ a „Hostinský“ a zdravotný stav mu umožňuje vykonávanie práce aj v týchto odvetviach. K námietke otca ohľadom zistenia výšky potencionalného príjmu, z ktorej súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal (1.000,- eur), odvolací súd uvádza nesprávnosť úvahy otca, ktorý uvedenú sumu odvodzoval len od súdom konštatovanej predpokladanej výšky príjmov vodiča prepravy. Príjem otca totiž tvorí stály a preukázaný príjem v podobe výsluhového dôchodku vo výške 377,16 Eur. Zostatok zhruba 623,- Eur do predpokladaného príjmu otca, z ktorého súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšenom výživnom vychádzal, predstavuje sumu, ktorú je otec vzhľadom na zistenia súdu prvej inštancie z oficiálnych štatistických údajov zo Štatistického úradu SR a z inzercie internetového pracovného portálu profesia.sk určite aj pri obmedzeniach plynúcich zo zdravotného stavu v ním zvolenom pracovnom odbore dosiahnuť. Preto pokiaľ súd prvej inštancie pri určovaní vyživovacej povinnosti otca k maloletým vychádzal z potencionalného príjmu otca 1.000,- eur, postupoval správne.

15. Vo vzťahu k námietke nevykonania dôkazu správou zdravotnej poisťovne maloletého E. o možnostiach preplácania jeho čelustnoortopedickej liečby odvolací súd poukazuje na správu čelustnej ortopedky mal. E., podľa ktorej uvedená liečba je len čiastočne uhrádzaná z verejného zdravotného poistenia, pričom predpokladané doplatky za celú dobu liečby predstavujú sumu okolo 1.000,- Eur. Súd prvej inštancie aktívne zisťoval výšku poskytnutých doplatkov zdravotnou poisťovňou maloletému E. a zistil, že poisťovňa vyplatila maloletému príspevok - dentálny benefit vo výške 25,- Eur. Vysporiadanie sa s touto otázkou súdom prvej inštancie v ods. 48 odôvodnenia rozsudku považuje odvolací súd za dostatočné bez potreby doplnenia dokazovania, ktoré by malo rozhodujúci vplyv na správnosť rozsudku.

16. Rovnako odvolací súd súhlasí s posúdením poklesu príjmu matky súdom prvej inštancie ako dôvodného v dôsledku objektívnej prekážky v práci - rodičovskej dovolenky danej objektívnou potrebou osobnej celodennej starostlivosti matky o jej ďalšie dieťa, ktorú preto nemožno vyhodnotiť v neprospech matky. Námietky otca o nepravdivosti tvrdení matky o dojčení uvedené v doplnenom odvolaní sú ničím nepodložené tvrdenia, ktoré matka poprela a vyvrátila.

17. Odvolávanie sa otca na riadne nezistené pomery matky nie je dôvodné. Je totiž zřejmé, že suma výživného 150,- Eur pre mal. E. a 135,- Eur pre mal. F. mesačne nepokryje všetky ich životné náklady, pričom matka časť ich nákladov uhrádza formou bezodplatného výkonu osobnej starostlivosti. Nedôvodný a nerelevantný je aj poukaz otca na vysporiadanie matky v dedičskom konaní po jej zosnulej matke, kde sa vzdala dedičského podielu v prospech svojho otca (starého otca detí), pretože k nemu došlo ešte v roku 2017, teda ešte v čase pred pôvodnou (týmto rozsudkom zmenenou) úpravou rodičovských práv a povinností. Rovnako nedôvodným bol aj návrh otca na vypočutie terajšieho partnera matky. Okolnosti týkajúce sa partnera matky významné pre rozhodnutie vo veci boli zistené z čestného prehlásenia partnera matky a z výsluchu matky (príjem 2000,- Eur a výdavky na spoločné bývanie). Ostatné okolnosti týkajúce sa partnera matky požadované otcom nemajú žiaden relevantný význam pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

18. Odvolacie námietky o neschopnosti otca uhrádzať zvýšené výživné vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné vzhľadom na potencionalný príjem otca a jeho nevyhnutné výdavky.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie zistil rozhodné skutočnosti správne a v potrebnom rozsahu, rovnako správne ich vyhodnotil a zvýšené výživné bolo určené vo výške, ktorá zodpovedá zákonným kritériám.

20. Odvolateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov o výživnom potom nebolo možné považovať za opodstatnené.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

23. Otec namietal aj nesprávnosť rozhodnutia o zamietnutí jeho návrhu na zmenu úpravy styku z dôvodu jeho vyjadrenia v priebehu konania, že na návrhu netrvá, ktorý mal súd prvej inštancie posúdiť ako späťvzatie návrhu podľa § 29 CMP.

24. Zo spisu vyplynulo, že dané súdne konanie sa začalo na návrh matky, ktorým sa domáhala zmeny dovtedajšej úpravy styku otca s maloletými tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletými v užšom rozsahu (každý druhý víkend v mesiaci v sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky v mieste bydliska matky). Otec v písomnom vyjadrení k návrhu matky navrhol inú zmenu dovtedajšej úpravy styku, a to tak, aby bol styk upravený v širšom rozsahu (každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka 16.00 hod. do nedele 18.00 hod; každý rok od 01.07. od 9.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 9.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.). V priebehu konania po výsluchu maloletých otec uviedol, že na svojom návrhu netrvá. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku rozhodol o predmete konania - o zmene úpravy styku - vo výroku I. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým E. a maloletým F. výhradne písomnou formou, a to listami, e-mailami a sms-správkami.

25. Podľa § 40 CMP súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

26. V tomto prípade súd prvej inštancie rozhodol o predmete konania - o zmene úpravy styku otca s maloletými - výrokom I. rozsudku (ktorý nebol napadnutý odvolaním), ktorým upravil výkon práva styku inak, ako navrhovali účastníci, teda inak, ako navrhla matka, a inak, ako navrhoval otec, ktorý neskôr uviedol, že na návrhu netrvá. Z citovaného § 40 CMP upravujúceho prelomenie zásady ne ultra petitem partes v civilných mimosporových konaniach vyplýva, že ak prijme súd v tomto type konania iné než navrhované riešenie, nemusí jeho rozhodnutie obsahovať zamietavý výrok. Výrok rozhodnutia neobsahuje súčasne aj zamietavý výrok, ale z výroku samotného rozhodnutia je zrejmé, ako súd rozhodol odlišne od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania (pozri In: KOTRECOVÁ, Alexandra, SMYČKOVÁ, Romana, ŠTEVČEK, Marek, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný mimosporový poriadok. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 186). Preto aj rozhodovanie o prípadnom späťvzatí návrhu jedným z rodičov za súčasného rozhodnutia o predmete konania na návrh druhého z rodičov nemá žiaden význam a zmysel. Výrok VII. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh otca (rovnako aj prípadný výrok o zastavení konania v tejto časti z dôvodu späťvzatia návrhu otcom) je preto nadbytočný a teda nesprávny, a preto ho odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V konaní nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by oprávňovala súd rozhodnúť o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 55 CMP.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťmu možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťmu možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.